

Akkreditációs szakfelülvizsgálati útmutató

Készítette: Veresné Dr. Somosi Mariann, Dr. Musinszki Zoltán, Ligetvári Éva

Bevezetés

Az akkreditációra történő felkészülés, illetve a rendszeres nyomon követés szempontjából kiemelt jelentőségű a szakok vizsgálata. Jelen módszertani ajánlás a szakfelülvizsgálat alapjául szolgáló rendszeres, félig strukturált, szöveges dokumentum tartalmi elemeinek körét mutatja be.

A meglévő szakokat érintő számszaki adatokra és felmérésekre alapul a központi adatszolgáltatás részeként, a szakfelelős a saját adatgyűjtése mellett. A saját adatgyűjtés adja meg a szakértékelés egyediségét. Itt jelenik meg a szak helyzete, a tervek és fejlesztési elképzelések, valamint a korábbi intézkedések hatásainak ismertetése is. Így megvalósul a PDCA ciklus.

Az értékelés több fejezete szoros kapcsolatban áll a finanszírozással. (Beiskolázás, létszám, lemorzsolódás, tehetséggondozás, ...) Megjelenik benne az oktatás módszertani szemlélet (tantervfejlesztés és learning outcome) is.

A szakfelülvizsgálat egyes fejezeteinél, alfejezeteinél meghatározásra került az ESG-hez és az egyetemi minőségbiztosítási felmérésekhez történő kapcsolódás.

Alapadatok megadása

Szak neve	
Képzési szint	
Beszámolási időszak	1 év / képzési ciklus de legalább 4 év
Szakfelelős	név, beosztás, elérhetőség
Szakmenedzsmnt	akik a szakfelelős mellett közreműködnek a szak megvalósításában, fejlesztésében (pl: intézetigazgató, referens, évfolyamfelelős, adminisztrátor)
Összefoglaló	szak céljához kapcsolódó új célelemek
	a szakra ható releváns külső és belső tényezők strukturált bemutatása és rangsorolása
	főbb események (~tények) a vizsgált időszakban
	kiemelt megvalósult fejlesztések (~terv-tény) a vizsgált időszakban
	kiemelt tervezett fejlesztések (~terv)
	elért eredmények, támogató és gátló tényezők

A használt rövidítések magyarázata:

ESG: Az Európai Felsőoktatási Térség minőségbiztosításának standardjai és irányelvei

PDCA: Plan-Do-Check-Act (Tervezz!-Tedd meg!-Ellenőrizd!-Avatkozz be!)

DPR: Diplomás Pályakövetési Rendszer

BEMOF: Bejövő, pályaválasztási motiváció és gólyatábori elégedettségvizsgálat

KOZMO: Közbülső motivációs felmérés

KIMOF: Kimenő motivációs felmérés

OMHV: Oktatói munka hallgatói véleményezése

Beszámoló javasolt felépítése éves gyakoriságú beszámolás esetén

Fejezet	Alfejezet	Tartalom	Megjegyzés	Minőségbiztosítási kapcsolat
Hallgatói statisztika	létszám	jelentkezett/felvett/beiratkozott hallgatók száma	tárgyév / elmúlt x (fél) év(ek)	
		hallgatói létszám	aktív / passzív / összes	
			március/október 15 / átlagos állomány	
			belső szerkezet (Á/K, évfolyam, N/L)	
	lemorzsolódás	lemorzsolódott hallgatók száma	tárgyév / elmúlt x (fél) év(ek)	
	záróvizsga	záróvizsgázott/diplomát átvett hallgatók száma	tárgyév / elmúlt x (fél) év(ek)	
	tanulmányi átlag		félév/év, évfolyam / szak szinten	
	teljesített kreditek		teljesített kreditek /fél év(ek) illetve összesen	
Szaknépszerűsítés, beiskolázás		kari és intézményi események száma, tartalma, eredménye, tapasztalatok		ESG 1.7, 1.8
Hallgatók előrehaladása	félévközi, félév végi hallgatói munka értékelése	Neptun kurzus-statisztikák a kiemelt tárgyak esetében	Képzési területenként kérünk javaslatokat a kiemelt tárgyakra (4-5db)	ESG 1.3, OMHV
		szöveges értékelés (előrehaladás, erős-gyenge pontok, hallgatói tanulási tapasztalatokról visszajelzések, passzíváltatás okainak vizsgálata)		
	kritikus tárgyak	kritikus tárgyak és pontok beazonosítása	Kritikus tárgyak megnevezése képzési területenként a vizsga statisztikák és az OMHV-k alapján	ESG 1.4, OMHV
		kurzus-statisztika (létszám, aláírás, érdemjegy)		
		megtett fejlesztési intézkedések és hatások bemutatása		ESG 1.3, OMHV
	szakspecifikus gyakorlatok	oktatási/szakmai gyakorlatok - létszám, főbb partnerek, szervezeti visszajelzések, tapasztalatok		
	oktatási/szakmai visszajelzések	visszajelzések száma, tartalma		
	záróvizsga	ZV adatok (létszám, eredmények, diplomát átvehetők száma) tapasztalatok, ZVB tagok visszajelzései	ZVB tagok visszajelzései: munkaerőpiaci aspektusból strukturált interjú formájában	ESG 1.3, 1.4

Lemorzsolódás		mentorprogram, tutorprogram adatai, eredményei, tapasztalatai		ESG 1.4, OMHV, KOZMO
		egyéb akciók, események, beavatkozások bemutatása		
Tehetséggondozás, TDK		események száma, tartalma, eredménye, tapasztalatok, passzív és lemorzsolódó hallgatók közötti kapcsolat		ESG 1.6
Hallgatói elégedettségmérések	bejövő motiváció	értékelés (beszámolási időszak)	kitöltöttség függvényében	ESG 1.7, BEMOF
	közbülső motiváció	értékelés (beszámolási időszak)	kitöltöttség függvényében	ESG 1.7, KOZMO
	kimenő motiváció	értékelés (beszámolási időszak)	kitöltöttség függvényében	ESG 1.7, KIMOF
	DPR	értékelés (beszámolási időszak)	kitöltöttség függvényében	ESG 1.7, DPR
	beavatkozások	a felmérések alapján megtett intézkedések és azok hatásainak bemutatása		ESG 1.7
	a motivációs vizsgálatok hatásának értékelése			
Hallgatói szolgáltatások	kari, illetve szakos rendezvények	események száma, tartalma, eredménye, tapasztalatok		ESG 1.6
	szakspecifikus szolgáltatások			ESG 1.6
Erőforrások	a szak oktatásában résztvevő oktatói állomány	állapot, az elmúlt egy év változásai, főbb eseményei		ESG 1.5, oktatói elégedettség
	tárgyi feltételek	állapot, az elmúlt egy év változásai, főbb eseményei, színvonal változás		ESG 1.3, 1.6, KOZMO, DPR
Külső kapcsolatok		duális / kooperatív partnerség, oktatásba történő bevonás módja, mértéke és gyakorisága		ESG 1.7
	benchmark elemzés	2-3 releváns társintézményi szak vizsgálatával		
	munkaerőpiaci visszajelzések	a vizsgált időszakban szerzett munkaerőpiaci visszajelzések		
Rövid és középtávú fejlesztési tervek, eredmények	képzésfejlesztés	tantárgyfejlesztések célja, tartalma, eredménye, tapasztalatai (új tárgy, meglévő tárgy tartalmi és/vagy módszertani fejlesztése) javaslatok	fejlesztés eredményei	ESG 1.2, 1.9, 1.3, 1.4, 1.7, OMHV

		a tehetséggondozás és a felzárkóztatás egyensúlya		
		tantervfejlesztési célok, feladatok, elvárt eredmények		
		fejlesztési koncepciók, erőforrásigények, gátló tényezők	OMHV adatok felhasználása	
	hallgatói elégedettség fejlesztése	a hallgatói felmérések alapján tervezett rövidtávú beavatkozások bemutatása (cél, elvárt eredmény, feladat, erőforrásigény)		ESG 1.6, 1.7, BEMOF, KOZMO, KIMOF, DPR
	egyéb fejlesztés	mit, mikor, miért fejleszteni? például oktatásszervezés (óratartás, órarend, vizsga, gyakorlat), fenti fejezetek erőforrásigény, elvárt eredmények gátló tényezők feltárása, bemutatása		ESG 1.6
Egyéb				
Különleges események, különleges panaszok			hallgatói panaszok	ESG 1.3, 1.4, OMHV

Beszámoló javasolt felépítése képzési ciklus gyakoriságú beszámolás esetén

Fejezet	Alfejezet	Tartalom	Megjegyzés	Minőségbiztosítási kapcsolat
Hallgatói statisztika	létszám	jelentkezett/felvett/beiratkozott hallgatók száma	tárgyév / elmúlt x (fél) év(ek)	
		hallgatói létszám	aktív / passzív / összes	
			március/október 15 / átlagos állomány	
			belső szerkezet (Á/K, évfolyam, N/L)	
	lemorzsolódás	lemorzsolódott hallgatók száma	tárgyév / elmúlt x (fél) év(ek)	
	záróvizsga	záróvizsgázott/diplomát átvett hallgatók száma	tárgyév / elmúlt x (fél) év(ek)	
	tanulmányi átlag		félév/év, évfolyam / szak szinten	
	teljesített kreditek		teljesített kreditek /fél év(ek) illetve összesen	
Szaknépszerűsítés, beiskolázás		kari és intézményi események száma, tartalma, eredménye, tapasztalatok		ESG 1.7, 1.8
Hallgatók előrehaladása	félévközi, félév végi hallgatói munka értékelése	Neptun kurzus-statisztikák a kiemelt tárgyak esetében	Képzési területenként kérünk javaslatokat a kiemelt tárgyra (4-5db)	ESG 1.3, OMHV
		szöveges értékelés (előrehaladás, erős-gyenge pontok, hallgatói tanulási tapasztalatokról visszajelzések, passzíváltatás okainak vizsgálata)		
	kritikus tárgyak	kritikus tárgyak és pontok beazonosítása	Kritikus tárgyak megnevezése képzési területenként a vizsga statisztikák és az OMHV-k alapján	ESG 1.4, OMHV
		kurzus-statisztika (létszám, aláírás, érdemjegy)		
		megtett fejlesztési intézkedések és hatások bemutatása		ESG 1.3, OMHV
	szakspecifikus gyakorlatok	oktatási/szakmai gyakorlatok - létszám, főbb partnerek, szervezeti visszajelzések, tapasztalatok		
	oktatási/szakmai visszajelzések	visszajelzések száma, tartalma		

	záróvizsga	ZV adatok (létszám, eredmények, diplomát átvehetők száma) tapasztalatok, ZVB tagok visszajelzései	ZVB tagok visszajelzései: munkaerőpiaci aspektusból strukturált interjú formájában	ESG 1.3, 1.4
	elért tanulási eredmények	Hol tartanak a hallgatók az elvárt kompetenciák elérésében? Kompetencia területenként százalékos értékelés és szöveges indoklás		ESG 1.4
Lemorzsolódás		mentorprogram, tutorprogram adatai, eredményei, tapasztalatai		ESG 1.4, OMHV, KOZMO
		egyéb akciók, események, beavatkozások bemutatása		
Tehetséggondozás, TDK		események száma, tartalma, eredménye, tapasztalatok, passzív és lemorzsolódó hallgatók közötti kapcsolat		ESG 1.6
Hallgatói elégedettségmérések	bejövő motiváció	értékelés (beszámolási időszak)	kitöltöttség függvényében	ESG 1.7, BEMOF
	közbülső motiváció	értékelés (beszámolási időszak)	kitöltöttség függvényében	ESG 1.7, KOZMO
	kimenő motiváció	értékelés (beszámolási időszak)	kitöltöttség függvényében	ESG 1.7, KIMOF
	DPR	értékelés (beszámolási időszak)	kitöltöttség függvényében	ESG 1.7, DPR
	beavatkozások	a felmérések alapján megtett intézkedések és azok hatásainak bemutatása		ESG 1.7
	a motivációs vizsgálatok hatásának értékelése			
Hallgatói szolgáltatások	kari, illetve szakos rendezvények	események száma, tartalma, eredménye, tapasztalatok		ESG 1.6
	szakmenedzsment, adminisztráció	hallgatói formális és informális oktatókkal, adminisztrációval kapcsolatos panaszok száma és a panaszok dokumentálása és az azokra tett intézkedések, visszajelzések bemutatása		ESG 1.6
	hallgatói tájékoztatás	kari, szak szintű tájékoztatás tartalma, módja		ESG 1.6, ESG 1.8
	szakspecifikus szolgáltatások			ESG 1.6
Erőforrások	a szak oktatásában résztvevő oktatói állomány	állapot, az elmúlt egy év változásai, főbb eseményei		ESG 1.5, oktatói elégedettség

	tárgyi feltételek	állapot, az elmúlt egy év változásai, főbb eseményei, színvonal változás		ESG 1.3, 1.6, KOZMO, DPR
		terem, labor, eszköz		
		szoftver, adatbázis hozzáférés		
		tanulástámogatási módok (jegyzetek, blended learning tananyagok)		ESG 1.6
Külső kapcsolatok		munkaerőpiaci kapcsolatok, munkaerőpiaci visszajelzések szakszintű gyűjtésének, eredményeinek bemutatása		ESG 1.7
		alumni kapcsolatok és visszajelzések		
		duális / kooperatív partnerség, oktatásba történő bevonás módja, mértéke és gyakorisága		
	benchmark elemzés	2-3 releváns társintézményi szakvizsgálatával		
	munkaerőpiaci visszajelzések	a vizsgált időszakban szerzett munkaerőpiaci visszajelzések		
Rövid és középtávú fejlesztési tervek, eredmények	képzésfejlesztés	tantárgyfejlesztések célja, tartalma, eredménye, tapasztalatai (új tárgy, meglévő tárgy tartalmi és/vagy módszertani fejlesztése), javaslatok	fejlesztés eredményei	ESG 1.2, 1.9, 1.3, 1.4, 1.7, OMHV
		a tehetséggondozás és a felzárkóztatás egyensúlya		
		tantervfejlesztési célok, feladatok, elvárt eredmények		
		fejlesztési koncepciók, erőforrásigények, gátló tényezők	OMHV adatok felhasználása	
	hallgatói elégedettség fejlesztése	a hallgatói felmérések alapján tervezett rövidtávú beavatkozások bemutatása (cél, elvárt eredmény, feladat, erőforrásigény)		ESG 1.6, 1.7, BEMOF, KOZMO, KIMOF, DPR
	egyéb fejlesztés	mit, mikor, miért fejleszteni? például oktatásszervezés (óratartás, órarend, vizsga, gyakorlat), fenti fejezetek erőforrásigény, elvárt eredmények gátló tényezők feltárása, bemutatása		ESG 1.6

Egyéb				
Különleges események, különleges panaszok			hallgatói panaszok	ESG 1.3, 1.4, OMHV

Javasolt általános ütemezés

Sorszám	Tevékenység	Felelős	Ütemezés
1	A beszámoló összeállításához szükséges központi adattáblák és felmérések előkészítése	Minőségbiztosítási Központ vezető, oktatási rektorhelyettes	szeptember közepe
2	Az adattáblák és felmérések megküldése a szakfelelősöknek	Minőségbiztosítási Központ vezető	szeptember közepe
3	A beszámolótervezet elkészítése	szakfelelős	október közepe
4	A beszámolótervezet megvitatása az MBB-ban	MBB elnöke	november eleje
5	Az MBB által megfogalmazott észrevételek, javaslatok alapján a beszámoló elkészítése	szakfelelős	november vége
6	A beszámoló benyújtása a szakért felelős dékának	szakfelelős	november vége
7	A beszámoló szóbeli ismertetése a Kari Tanácsnak	szakfelelős	december
8	Kari tanácsi szavazás a beszámolóról	dékán	december
9	Kari tanácsi támogatás esetén a beszámoló megküldése a Minőségbiztosítási Központ vezetőjének és az oktatási rektorhelyettesnek	dékán	december
10	A nem támogatott beszámoló átdolgozása a kari tanácsi észrevételek, javaslatok alapján	szakfelelős	január eleje
11	Az átdolgozott beszámoló benyújtása a szakért felelős dékának	szakfelelős	január eleje
12	Az átdolgozott beszámoló szóbeli ismertetése a Kari Tanácsnak	szakfelelős	január
13	Kari tanácsi szavazás az átdolgozott beszámolóról	dékán	január
14	Kari tanácsi támogatás esetén az átdolgozott beszámoló megküldése a Minőségbiztosítási Központ vezetőjének és az oktatási rektorhelyettesnek	dékán	január
15	Nem támogatott átdolgozott beszámoló esetén kari tanácsi szavazás a szakfelelős személyéről	dékán	február